

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
Scrisorile nerofanate nu se pri-
mesec. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE
se primesc în Administrațiunea în
Brașov și în următoarele
BIBLIOTECI de SUNTURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Ruz. Angenöhl & Emmerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-közt.).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fa și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
PENTRU ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prezintă la toate oă-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare.
Târgul Inului Nr. 50, etajiu
1.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un esemplar
10 banf. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 207.

Brașov, Sâmbătă 21 Septembrie (4 Octombrie).

1902.

Obstrucțiunea cehă și Ungurii.

După toate câte se vestesc pu-
tem admite, că peste puține zile ne-
gociile dintre guvernele dualiste
vor fi terminate și cestiunea pactu-
lui economic va pute să intre în
stadiul ei ultim: al rezolvării în si-
mul parlamentelor.

Dacă înțelegerea între guverne
a fost așa de grea și a mers atât
de încet, trebuind să intervină chiar
monarhul de repetite ori, una din
cauze, și de sigur nu cea din urmă,
este, că atât guvernul unguresc, cât
și cel austriac stau sub presiunea
amenințărilor opozițiunii din cele două
parlamente. Acesta se poate afirma
mai ales despre guvernul Koerber,
care, după situația parlamentară ce
o are, trebuia să știe dinainte, că
nici-o dată nu vor pute trece proie-
ctele sale prin Reichsrath, decât nu-i
va succede să-i prezenteze acestuia
un pact cât de cât mai favorabil,
decât cel de până acuma.

Mai are însă guvernul austriac
să socotască cu-o opozițiune, care, in-
dependent de aceea cum îi va suc-
cede acestuia a se înțelege și îm-
păca cu guvernul ungar, din motive
de politică interioară poate să devină
forțe periculoasă pactului.

Acosta este opozițiunea Cehilor.
Ea face dependentă soluțiunea pac-
tului dela soluțiunea premergătoare a
conflictului național ceho-german.
Cunoscem destul de bine pretensiun-
ile Cehilor. Ei cer să li-se restituie
concesiunile, ce li-se făcuseră cu pri-
vire la dreptul de limbă, prin cunos-
cutele ordonanțe de limbă, cari, în
urma agitației Germanilor, au fost
desființate. Guvernul a tot amânat
regularea relațiilor dintre Cehi și
Germani și încercările de împăcare,
ce s'au făcut la inițiativa lui, n'au
avut nici un succes tot din cauză,
că guvernul a șovăit de a lua o po-
zițiune hotărâtoare. A putut d-l Koer-
ber prin compromisiuri economice

și de natură culturală se-o ducă
cu Cehii până aci. Tot-deuna însă
aceștia l'au admoniat să aibă de grije,
căci de nu-i va succede a-le restitui,
ceea-ce li-s'a răpit prin suprimarea
ordonanțelor de limbă, opozițiunea
cehă se va ridica în contra lui cu
ocasiunea prezentării proiectelor pac-
tului în parlament și, făcând obstruc-
țiune, va răsturna guvernul, doborând
și pact și constituțiunea actuală cen-
tralistă.

Situația devine și mai compli-
cată prin faptul, că clubul Cehilor
tineri e chiar constrins de a trage
consecențele extreme față cu guver-
nul Koerber, îndată-ce se va pune
la ordinea zilei rezolvarea parlamen-
tară a pactului cu Ungaria. Și acesta
fiind-că radicalii naționali și socia-
liștii agrari cehi stau la pândă și
abia așteaptă să aibă un motiv a
acusa înaintea alegătorilor pe Cehii
tineri, că n'au energie, și a-i depopu-
larisa.

Așa-dér clubul Cehilor tineri
n'are semail alégă. Fiind pus în această
alternativă trebuie să ducă și el gu-
vernului „aut-aut“, — séu va împlini
postulatele cehice, séu va avé de
furecă cu obstrucțiunea cehă.

Cu privire la scopul și șansele
eventuale ale acestei obstrucțiunii,
publică un deputat distins din „Reichs-
rath“ în „Pester Lloyd“ un remar-
cabil articol. Că foia guvernamen-
tală i-a dat loc, deși „cu ore-cară
reserve“, e de înțeles, căci în acest
articol sunt sfătuiți Cehii să renunțe
la obstrucțiune.

Autorul recunoșce deplina in-
dreptățire a Cehilor de a face ob-
strucțiune, dér crede, că acesta nu-și
va ajunge scopul. Causa, că nu se
poate realiza împăcarea germană-cehă,
dice, nu e guvernul austriac, de-
orece acesta și-a dat și își dá tótă
silința de a-l realiza, ci piedeca i-o
pun Germanii, cari în încă morțiș
la ideea supremației lor.

Obstrucțiunea cehă ar trebui dér
să lovescă în Germani, ca să-și ajungă
scopul, dér Germanii vor profita
numai din urmările obstrucțiunii. Ea
va fi îndreptată decă numai în contra
guvernului austriac și în contra Un-
gariei.

Arată apoi, că guvernul austriac
are mijloce a-și ajuta în cazul ob-
strucțiunii; are înainte de tóte §-ul
14 și poate încheia pactul cu acest
paragraf. Așadér față cu guvernul
obstrucțiunea ar rămâne fără efect.
Dér și față cu Ungaria ea nu va
avé nici un efect, căci acesta ar dis-
pune atunci de sine stătător. Și cum
s'ar potrive obstrucțiunea Cehilor cu
declararea conducătorilor lor, că ei
nu vor să turbure relațiunile cu
Ungaria?

Din tóte aceste cauze, autorul
articulului amintit nu vrea să credă
în obstrucțiunea Cehilor. E témă
însé, ca nu cumva agitația din sinul
poporului cehic să-i siléscă chiar a
o face. De aceea dá să cunoscă gu-
vernului Koerber, că va fi necesar
să le clădescă Cehilor o punte de
aur, ca să potă eși din gréua lor si-
tuațiune, fără ca acesta să însem-
neze pentru clubul Cehilor tineri o
capitulare.

Se recomandă mai departe lui
Koerber, să fie mai serios și mai
energetic față cu domni din stânga
germană și să le dea a cunoscă, că
nici pomii lor nu vor cresce până
în cer.

Scriitorul articolului din „Pester
Lloyd“ ne mai istorisesc, că, după
cum se vorbește în cercuri bine in-
formate, Koerber ar avé gata în
portofoliul séu un elaborat de consti-
tuție basată pe votul universal, pe
care l'ar pute octroa în cazul es-
trem, ca *ultima ratio*. Acesta ar fi o
lovitură de stat forțe populară, căci
massele mari ale poporului ar avé
atunci și ele un cuvânt, pe care as-
tădi, cu sistemul reprezentării de
interese, nu'l au. Introducerea votului

universal ar aduce cele mai mari
pagube burgesei germane. Decă
amintita *ultima ratio* are de scop a
spăria pe Germaui.

Din espunerile aceste ale „dis-
tinsului deputat austriac“ se vede
clar, că în fond ele răstălmăcesc
gândurile politicianilor unguri de la
cârmă. Cu tóte asigurările, ce le fac,
că nu le pasă de nimic, cei din urmă au
o adevărată gróză de obstrucțiunile
și incurcăturile din Austria. Și cu
tot dreptul, căci nu se poate ca
aceste incurcături să n'aibă urmări fa-
tale și pentru Unguri.

Modifiarea legii naționalităților.
Din *Lipto-Szt-Miklos* se anunță, că comisi-
unea permanentă a comitatului Liptau a
desbătut alaltăeri rescriptul comitatului
Pojun privitor la modificarea legii națio-
nalităților, Comisiunea permanentă a co-
mitatului Timișóra a luat simplu la cunos-
cință rescriptul comitatului Pojun. — De-
putații Dr. *Vargics Imre* și Dr. *Fülöpp*
Béla au de gând să vorbească în dietă la
acest obiect. Cel din urmă va cere desfin-
țarea legii din 1868.

Noua sesiune a dietei se va des-
chide la începutul sêptemănei viitoare în
noul edificiu. Primul proiect de lege cu
care se va ocupa dieta, e proiectul despre
imigrare și emigrare. Vor urma apoi pro-
iectele pregătite de ministrul de justiție,
după care se vor pune în desbatere două
proiecte însemnate: despre *budget și pact*.
Nici guvernul nu știe, ce va fi cu proec-
tul din urmă. E mai mult ca probabil, că
până la finele lui Decembrie dieta nu va
da țerii un pact votat pe cale parlamen-
tară.

Solidaritate ceho-croată. „*Narod-
ny Listy*“, organul tinerilor cehi s'a
pronunțat la timpul séu nefavorabil despre
escesele croate din Agram. Croații li-au
 luat în nume de rău acesta Cehilor și
era de temut, că pretenia ceho-croată se
va strica. Tinerii Cehi au observat, că fă-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Emile Zola.

În dimineața zilei de 29 Septembrie
a murit în Paris romancierul Emile Zola
— de mórte năpraznică.

Intors din vilegiatură la Paris și fiind
timpul cam récoros, a pus să i-se facă foc
în sobă și soba fiind stricată, acidul carbo-
nic l'a asfixiat. Dimineața, vèdénd servitorii
că stăpânul lor nu-i chiamă la ora obici-
nuită, au forțat ușa și au găsit pe Zola
mort, ér pe soția sa leșinată.

Tóte diarele, mari și mici, publică ar-
ticole de fond și foiletone, apreciând ac-
tívitatea romancierului Zola. Pentru unii,
el a fost un scriitor genial, care a creat
epocă în literatură, un autor productiv,
care și-a sacrificat tótă viața, căutând
adevărul; pentru alții n'a fost, decăt un
romancier, talentat și productiv, ce e drept,
dér „pornograf“, și ca să întrebunțez o
espresiune împămenitită de adversarii
lui, „scatolog“, care tótă viața a alergat
după scandaluri și murdării, pe cari le-a

descriș cu multă dibăcie, distrugénd bu-
nele moravuri.—Zola este șeful școlii na-
turaliste în literatură.

Dat fiind, că din pressa universală,
cel puțin 80% se află în mânilor evreilor,
cari aplaudéză ori-ce direcție disolvantă
în literatură, ca și în politică și socio-
logie, este evident, că între aprecierile, ce
i-se fac acum după mórte lui Zola, sunt
în majoritate cele elogiöse. Acesta însă
nu ne va împedeca, să ne spunem și noi
părerea, care va fi de sigur în contradicție
cu elogiile presei jidovesci.

Când e vorba de scrierile lui Zola
și de publicul cetitor român, trebuie să
stabilim de la început o distincție bine
marcată: între publicul cetitor român de
dincóce de Carpați, și... între publicul ceti-
tor din România.

Aici, la noi, romanele lui Zola așa-
dicénd n'au avut public cetitor, nu nu-
mai pentru-că publicul nostru nu este cu-
noscător delimba francesă, căci putea să-le
cetescă și în traduceri din alte limbi, pe
cari le cunoscă și în cari au apărut, —
dér pentru-că concepția morală a publi-
cului nostru a întâmpinat cu aversiune

bălăcăriile, séu cum se dice pe la noi,
„imbălăciunile“, pe cari le-a debitat ro-
mancierul frances.

Intru cât pentru publicul cetitor ro-
mân de peste Carpați, constatarea noastră
este cu desăvîrșire opusă.

Afară de Franța, pôte numai în Ru-
sia să fi găsit Zola un public mai numé-
ros și mai grat pentru romanele sale, de-
căt în România.

Sunt noué ani, de când scriitorul
acestor rânduri trecuse în România. După
o ședere scurtă de sése sêptemăni în ora-
șul de lângă Milcov, Focșani, am fost „per-
mutat“, după obiceiul țării, la Brăila. Nu-i
vorbă, permutarea acesta mi-a convenit
din tóte punctele de vedere, căci Brăila
era oraș de port, oraș frumos și pe lângă
acestea „orașul mocanilor“, adecă oraș,
unde elementul transilvănean era bine re-
prezentat. Permutarea mai avea și caracte-
rul unei avansări.

Nu e vorba însă acuma despre acés-
ta, ci e vorba despre Zola. Să revenim
așa-dér la Zola.

Intr'o séră unul din colegii mei de
la liceu, un distins profesor de sciințele

naturale, a dat o serată de ceai în salo-
nului séu, ce-l avea închiriat în casa unui
grec din piéta „Sfinților Archangel“. Eram
invitați doi colegi, eu și Leonte Moldo-
vanu, originar din Șinca-veche, și patru
colege, profesóre la externatul secundar
de fete „Penetis Zurmale“ din acel oraș.
Felul acesta de serate pentru mine era
ceva nou. Trei tineri profesori să se adune
la locuința unuia dintre ei, împreună cu
patru domnișóre tinere — la ceai. Ideea
acesta avea pentru mine un farmec de-
osebit.

Pentru dênșii însă așa ceva nu era
nimic nou. La universitatea din Bucuresci
și Iași, unde studentele se află în număr
considerabil, seratele de felul acesta în-
tre studenți și studente, fără gardedame,
trebuie că era un lucru obicnuit.

Am beut ceai cu rum, am mâncat
prăjituri, am beut vin și... am discutat.

Profesórele erau la înălțimea lor în
discuțiune. Doué din ele erau absolvente
de universitate și una chiar licențiată în
litere și filosofie, gradul cel mai mare, ce
se putea obținé pe atunci la o universitate
română, căci doctoratul, pe care încă nu

Principele goli paharul în sănătatea Țarului și a marelui duce, fiul fostului odinioară comandant suprem al armatei rusești.

Marele duce *Nicolaevici* răspundând a Țarului vrând să se manifesteze bunele sale porniri față de principele Ferdinand, l'a trimis pe el (marele duce) și a dat voie eroilor de odinioară și reprezentanților armatei, să asiste și ei. Petrecând în Bulgaria, Țarul marele duce, m'am convins despre escelele însușiri ale armatei bulgare. Golesc paharul, în numele Țarului, pentru armata bulgară.

Ministrul de război *Paprikov* a toastat pentru armata rusă, *ér Marele duce* a închinat din nou pentru principe, pentru moștenitorul de tron bulgar și pentru armata bulgară.

După banchet principele Ferdinand și marele duce au plecat la Burgas, *ér* ministrul de război rus *Kuropatkin* s'a dus să vadă Plevna.

SCIRILE DILEI.

20 Septembrie. v.

Pregătiri pentru primirea studenților italieni. Studenții italieni vor sosi la București în 25 Sept. v. (8 Octomvrie n.) trecând pe la Predeal. Pentru primirea lor se fac, cum șcim, pregătiri mari. Programul primirii și al festivităților s'a stabilit în ședința de Marți seara a comitetului de recepțiune. Comitetul publică un manifest, și deschide liste de subscriere pentru adunarea de fonduri, cari vor servi a face studenților italieni o primire cât mai strălucită. Tot-odată s'au făcut demersuri pe lângă autoritățile districtelor Prahova, Brăila, Constanța, Dâmbovița, Argeș, Dolj și Mehedinți, spre a obține concursul lor pentru primirea excursioniștilor, cari vor merge prin aceste ținuturi — Ministrul instrucțiunii publice d. Sp. Haret a promis, că va presida la Ateneul român festivalul studenților italieni și români. — Se mai Țice că d. P. Grădișteanu, președintele Ligei culturale, va stăru pe lângă primarul Bucureștilor, ca acesta să dea un mare banchet în onoarea studenților italieni, cari vor veni la București. Rectorul universității (București) va lua parte oficial la primirea studenților italieni.

Fiul Archiducelui Francisc Ferdinand. Se anunță din Viena: Ați 1 Octomvrie înainte de amiazi s'a s'evârșit în capela palatului Belvedere solemnitatea *botezului* nou născutului fiu al archiducelui *Francisc Ferdinand*. Naș a fost archiducele *Carl Ștefan*. Copilului i-s'a dat numele *Maximilian Carl*. Actul botezului l'a s'evârșit Monseniorele *Lany*.

Inmormântarea lui Gh. Filipescu. Rămășițele pământesci ale regretatului mare mareșal al curții regale *Gh. Filipescu* au sosit Lună la gara Filaret, de unde au fost transportate de către personalul palatului într'un car funebru la cimiterul Bellu și espuse în capela cimiterului. Marți la orele 3 s'a făcut înmormântarea. Capela cimiterului Șerban-Voda era îmbrăcată în negru și decorată cu flori naturale. În mijloc se afla catafalcul, care dispărea sub cantitatea enormă de corone și de gerbe naturale. Cea mai frumoasă coronă care atrăgea privirea tuturora, era una de violete și flăoarea reginei cu inscripția: „Regele și Regina — lui G. Filipescu“. O alta din trandafirii naturali, din partea A. S. R. Principelui Ferdinand, purtând pe panglică o singură literă: F. d'asupra coronei princiare, după cari urmară multe altele de la soție, unele persoane distinse și societăți al căror membru a fost repositul. Serviciul religios a fost oficiat de P. S. Arhiepiscopul Nifon, vicar al sfintei Mitropolii asistat de trei preoți. Capela era plină de o numără și distinsă asistență. După terminarea slujbei religioase, luă cuvântul d-nii: D. Sturdza în numele guvernului, P. S. Arhiepiscopul Nifon în numele societății „Elisabeta“, generalul Priboianu în numele caselor regale, civilă și militară și Ioan Calinderu. Cosciugul, luat pe brațe de servitorii palatului, a fost depus pe urmă în cavoul familiei. Onorurile au fost date de două batalioane de geniu, un division de doșiori, o baterie de artilerie, toate puse sub comanda d-lui general Brătianu.

Noul ambasador rus în București. Succesorul d-lui de Fonton, ministru al Rusiei la București, va fi d. *Giers*, ministru rus în München și vechi ministru în Peking. Guvernul român și-a dat deja învoirea la această numire.

Monumentul lui I. Eliade Rădulescu, ce a fost ridicat în Târgoviște și care este opera sculptorului Fr. Storc, va fi inaugurat în 15 Octomvrie v. anul curent.

Renumitul compositor Ivanovic mort. În ziua de 29 Septembrie n. a re-pansat în București I. Ivanovic, inspectorul muzicelor militare din România. Ivanovic și-a câștigat un renume universal prin frumoasele sale valsuri (valurile Dunării etc.) și numele lui este amintit alături cu al lui Strauss. Inmormântarea s'a făcut alaltăeri în 1 Octomvrie n.

Mărtea lui Zola. Pe când Țiarele evreesci din Paris nu mai termină cu elogiile asupra lui Zola, și „Aurora“ a îndrăsnit chiar să propună, ca Zola să fie înmormântat în „Pantheon“, unde nu se dă loc decât celor mai distinși patrioți, —

Țiarele naționaliste condamnă direcția imorală a romancierului și atitudinea lui nepatriotică în afacerea Dreyfus. Intre aceste Țiare se numără „*La Libre Parole*“ (Drumont) „*L'Intransigent*“ (Rochefort), „*Gaulois*“ etc. Drumont Țice: „Insultătorul drapelului nostru m'ore tocmai în momentul, când campania lui antipatriotică a început să se dea r'odele“. Distinsul scriitor François Coppée scrie: „Evoluția pe care spiritul meu a luat-o spre credința creștină, mă face afară din cale sensibil față cu părțile murdare ale operelor sale. Grozava afacere, care a sfâșiat Franța în două părți, ne-a despărțit și pe noi. *Materialiștii și dușmanii religiei noastre, cărora din păcate și Zola aparține, ce e drept, pot să ne prigonescă, dar nu pot să ne împedecă să ne rugăm pentru d'nsii — când mor*“.

Manifest revoluționar. Se telegrafă din Sofia, că într'un supliment al Țiarei macedonean „*Reformi*“, Macedonenii sunt înviați să ia armele pentru a lupta sub ordinele colonelului Iancoff, care precum se șcie, se află în Macedonia. Suplimentul publică în același timp și portretul colonelului Iancoff.

Fetele din Crefeld și împăratul Wilhelm. Țiarul socialist „*Zukunft*“ Țice că promisiunea, ce a făcut-o împăratul, Wilhelm II fetelor din Crefeld de a le trimite husari în localitate, ca să aibă cu cine dansa, va provoca o cră și ministerială. Numita f'ie adauge, că ministrul de război ar fi declarat că nu p'ote justifica înaintea „*Reichstagului*“ deciziunea împăratului Wilhelm II, de a trimite o garnisonă la Crefeld.

Intre Croați și Italiani. Se anunță din comuna Beucin, că lucrătorii croați au dat foc baracelor lucrătorilor italieni. A fost între italieni și croați o luptă s'elbatică cu cuțitele. Doi italieni și patru croați au căd'ut morți, *ér* mulți alții răniți. S'au făcut câte-va arestări.

Revoluția din Columbia. De câte-va Țile atențiunea puterilor mari este atrasă spre orașul Santa-Martha, din Columbia, unde s'au concentrat toate forțele guvernului și ale resculațiilor. Peste câtva timp se va șci rezultatul acestui război, care ține de 3 ani și în care s'au omorât peste 200.000 de omeni. Acest război a costat cât multe resboie din Europa. Se șcie, că acum șese luni, 1200 de insurgenți au fost inconjurați la Santa-Martha Neavând nici o speranță de scăpare, șeful resculațiilor a recurs la o stratagemă. A pus pe ai sei să se desbrace în piele până la brâu și lăsând puscile, au păstrat cu ei numai un cuțit, numit macece. De-odată s'au repezit prin mijlocul bateriilor inamice, *ér* inamicii surprinși de această neașteptată vedere, i-au lăsat să trecă fără să le facă nimic.

Banditismul în Italia. O telegramă din Roma ne vestesce, că cunoscutul conte *Gheradesca*, milionar, în vreme ce se ducea la ț'ără apr'ope de Florența a fost atacat de trei r'efacători, legați cu batiste peste fețe și înarmați cu pusei. Contele, fără să-și p'erdă cump'etul, a scos revolverul și a ucis pe unul din agresori Ceilalți au fugit. Țiarele comentăză pe larg acest fapt. Contele *Gheradesca* e căpitan de cavalerie.

Un nesucces al lui Brociner. Cunoscutul evreu Brociner, căruia Țiarele evreesci îi făcuseră at'ata reclamă, când cu drama sa „*Nunta din Valeni*“, spunând că e autor talentat etc., s'a mai încercat și de atunci pe terenul dramatic, însă cu puțin succes. Țiarele acestea a mai prezentat d-l Marco Brociner o piesă teatrului „*Deutsches Volkstheater*“ din Viena sub titlul „*Die Freundin*“. Piesa s'a și reprezentat, d'ér publicul a primit-o f'orte rece, așa că autorului i-a cam trecut chef'ul de a mai debuta pe acest teren. D'ór să mai găsescă vr'un subiect evreo-românesc, cu care să se mai ridice *ér*. Chestiunea evreilor din România și așa este la ordinea Țilei.

Un concert de binefacere se va da în Abrud, Duminecă în 5 Octomvrie 1902 st. n. în sala hotelului „*Detunata*“, cu concursul domnei Irena de *Vladata*, primadona dela opera din București, al domnișorei Mariora *Nicola* și al d-lui Grigorie Savu, artist dramatic. Prețurile: loc. I 3 cor., loc. II 2 cor. 1 cor.. Venitul curat e destinat pentru Reuniunea femeilor din Abrud. Inceputul la orele 7 1/2 seara.

Furnisări. În biuroul camerei de comerț se află un concurs de oferte pentru cărbuni de ferărie necesități la căile ferate (5000 tone) Terminul 23 Octomvrie. — Tot acolo se află și concursul ministrului de comerț r. u. pentru furnisarea a 16.000 de stâlpi bruți de brad, pentru serviciul telegrafic. Terminul 2 Noemvrie.

Baile de abur ale Eforiei vor fi de Lună, 6 Octomvrie începând, închise din cauza reparaturilor. Terminul redeschiderei se va anunța la timp.

4. Pentru folosire esteri'oră. Dureile de încheiături, de reumatism și șoldină, precum și tot felul de aprinderi se vindecă cu succes sigur folosindu-se *spiritul lui Moll*. Prețul unei sticle 1 cor. 90 filerl. Se trimite Țilnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. s. reg. A. Moll Viena Tuschlauben 9. În farmaciile din provincie se șci se c'ără preparatul A. Moll pro-Țedut cu marca de contravențiă și subscriere.

Convocare.

D-nii membrii români ai comisiunei principale a comitatului Făgăraș, sunt rugați să participe la ședința clubului comitatens român, care se va ține în 8 Octomvrie a. c. seara la 7 ore în hotelul „*Lauritsch*“.

În această ședință se vor desbata obiectele din programul adunării generale principale, convocată pe 9 Octomvrie.

Făgăraș, 2 Octomvrie 1902.

I. Macaveiă,
presid.

Dr. Șenchea,
secretar.

Literatură.

A apărut:

Nr. 4 din Biblioteca populară a „Asociațiunei“, conținând *Sfaturi bune*, șeu trei disertațiuni: 1) Despre combinat de M. Ungurianu, 2) Despre beție, de Dr. E. Cristea și 3) Icone din viața poporului nostru, de Nic. Ivan. — Sibiu, tiparul tipografiei archidieceșane, 1902. Prețul 20 bani (fileri).

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 2 Octomvrie. Biroul telegrafic ungar anunță din Viena, că miniștri austriaci vor veni la Budapesta, ca să finalizeze opera pactului. — Sciri din Viena asigură, că cele două guverne au ajuns la înțelegere și astfel *pactul p'ote fi considerat de încheiat*. Asupra punctelor cu privire la cari nu s'a stabilit o deplină înțelegere, se va discuta în Budapesta.

Diverse.

Cât a costat încoronarea lui Eduard VII. După „*Matin*“, care a făcut calculele după date oficiale, încoronarea lui Eduard VII ar fi costat peste 100 milioane de franci. Mai mult ca 20 milioane s'au cheltuit cu costumele pairilor și ale înalților demnitari. Un credit de 25 milioane era deschis pentru primirea regilor, a prinților și a trimișilor extraordinari din toate ț'ările din lume. De asemenea s'au acordat 30 milioane pentru banchetele și festivitățile din tot regatul. E întrebarea, decă totă lumea s'a amusat în destul de bine, ca să compenseze ore cum cheltuirea acestei sume enorme. După cât se pare, răspunsul la această întrebare n'ar fi tocmai afirmativ.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

que les égouts mal nettoyés répandent leurs miasmes dans la ville, on se plaint de l'insalubrité publique. on crie contre les négligences de l'administration, ne doit-on pas assainir, avec le même soin la littérature malsaine? La santé morale a-t-elle droit à moins d'intérêt et de précautions, que la santé physique?*)

Sunt f'orte adevărate cuvintele de mai sus ale criticului francez, când Țice, că decă strășile sunt murdare și decă canalurile necurățite răspândesc miasmele lor în oraș, atunci lumea se plânge de insalubritate publică. D'ér ore nu ar trebui durățită și literatura murdară cu aceeași îngrijire? Sănătatea morală n'are ore dreptul să reclame aceeași îngrijire și aceeași precauțiuni, ca și sănătatea fizică?

Pentru Zola însă sănătatea morală era Hecuba. Zola nu recunoșce, decât o singură crimă, crima de a serie rău și „ignobilul“ pentru d'nsul începe unde se șfârșesce talentul:

*) A se vedé „Zola contre Zola“ Erotika naturalistes des Rougon—Macquart par Ant. Laporte, auteur de l'histoire littér. du XIX siècle, directeur au „Collaborateur Illustré“ des érudits et curieux. O carte de 280 pg. apărută în Paris. Librairie A. Laurent-Laporte 1896.

„On est très coupable, quand on écrit mal; en littérature, il n'y a que ce crime, qui tombe sous mes sens... Pour moi l'ignoble commence, où finit le talent. Je n'ai qu'un dégoût: la bêtise.“*)

Să fie așa d'ér omul deștept, ingenios aici se resumă, după Zola, totă val'orea omului. Val'orea morală nu vine în considerațiune.

Acuma înțelegem de ce, în marele proces de acuma-s 3—4 ani, când patria franceză era călcată în picior de către tovarășii miserabilului trădător, Zola a luat apărarea lui Dreyfus. Pentru d'nsul Dreyfus a fost un ideal de om deștept, care a știut să tradeze interesele cele mai scumpe ale „patriei“ sale, decă peste tot se mai p'ote vorbi de „patrie“, când e vorba de Evreu.

Cu tot talentul mare, cu care a fost înzestrat așa-d'ér Zola, numele lui va fi pomenit de posteritate ca un flagel, ca o pedepsă a lui Dumnezeu, trimisă pe capul omenilor, ca să pervertescă și să distrugă.

Delaletea.

*) Zola „Roman. expérimental“ pag. 336.

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Octomvrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119.60
Renta de corone ung. 4%	99.75
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	90.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	—
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	97.85
Bonuri rurale ungare 4%	98.—
Bonuri rurale croate-slavone	204.75
Impr. ung. cu premii	160.—
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	100.65
Renta de argint austr.	100.50
Renta de hartie austr.	120.65
Renta de aur austr.	99.96
Losuri din 1860.	92.25
Actii de-ale Banței austro-ungara	150.60
Actii de-ale Banței ung. de credit.	15.90
Actii de-ale Banței austr. de credit.	723.50
Napoleoniori	681.50
Marcii imperiale germane	19.05
London vista	117.02 1/2

Sz. 9658—1902.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kisk. Oana Gaurencsiu a György végrehajtatónak Manciualea Jakob végrehajást szenvedő elleni 286 kor. 80 fl. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajási ügyében a brassói kir. törv.-szék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén lévő Parón fekvő, a parói 299 sz. tlkvben A † az 1239 hrsz. fekvőre 163 kor. 1420/2 hrsz. fekvőre 56 kor. 1561 " " 69 " 2357 " " 156 " 2436/1 " " 86 " 2955 " " 28 " 3080/1 " " 24 " 3235 " " 67 " 3481/2 " " 36 " 3513, 3514 " " 56 " 3721/3, 3722/3 " " 11 " 3654, 3652, " " 77 " 3785, 3789 " " 24 " 3653 " " 77 " 4243/2 " " 21 " 4143 " " 5 " 4732 " " 124 " 4469/2 " " 64 " 5786 " " 152 " 5438 " " 118 " 6056 " " 8 " 5699/1 " " 5 " 1212, 1213 " " 88 " a 210 sz. tlkvben A † 360, 361, 362, 439, 440 hrsz. fekvőre 700 kor a 785 sz tlkvben A † 1322/2 hrsz. fekvőre 59 kor., a 4741/2 hrsz. fekvőre 54 kor., az 5008/1 hrsz. fekvőre 33 kor., a 6064 hrsz. Mancsiulea Jakob és neje Oana Rebeka, Mancsiulea Maxinné szl, Oana Márta, kisk. Oana Gaurencsi a György, Mancsiulea Rebeka férj. Mancsiulea Jánosné, Mancsiulea Erzsébet férj. Ballea Miklósné, Mancsiulea Rebeka a Jakabé, kisk. Mancsiulea Mária férj. Cabrea Pávelné nevén álló fekvőkre 32 koronában, összesen 2316 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban, a 210 sz. tlkvben foglalt fekvőkre özz. Mancsiulea Matei Mária javára bekebelezett részbeni haszonélvezeti jog fenntartásával, a mennyiben azonban ezen fekvők a vételára a 188 kor. 80 fillért meg nem haladná, annak fenntartása nélkül elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi Október hó 24-ik napján délelőtti 9 órakor Paró hözségházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át kézpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított sz. bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarás, 1902 évi július hó 14-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlkvnyi hatóság.

694.1—1

Tömös kir. albiró.

1171—1901

végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbiróság 1900 V. II. 475/1 sz. végzése következtében Dr. Turcu János fogarasi ügyvéd javára breázai Naftaca Naftanaila s társai ellen 260 kor. s jár. erejéig 1901 évi október hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajítás utján felül foglalt és 2180 kor. becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, lovak, szekerek, gabona, széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. bíróság 1902-ik évi V II 679/2 számú végzése folytán 260 kor. — fillér tőkekövetelés, ennek 1898. évi Oktob. hó 26 napjától járó 8% kamatai 1/3% váltódij es eddig összesen 76 kor. 32 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Breaza községben leendő eszközlésére 1902 évi október hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108 §§-ai értelmében kézpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881 évi LX. t. cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt fogarason, 1902 évi szeptember hó 29-ik napján.

GYÁRFÁS FERENZ kir. bir. végrehajtó.

1—1.(693)

Nr. 14732—1902.

PUBLIKAȚIUNE.

Comuna orășenească Brassó intenționează a repara casa pentru vigili de pădure din Curmătură cu prețul de 1647 cor. 22 fl. și a zidi de nou casa pentru vigili de pădure din Pajiște cu prețul de 4140 cor. 97 fl.

Spre scopul acesta, la 6 Octomvrie a. c 10 ore se va ține licitație cu oferte în cancelaria oficiului economic orășenesc.

Elaboratul și condițiunile de zidire se pot lua în vedere la oficiul economic orășenesc pe timpul orelor de oficiu.

Brassó, 29 Septemvrie 1902.

1—1.(695)

Magistratul orășenesc.

Cursul pieței Brașov.

Din 3 Octomvrie n. 1902.

Banot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argent român.	18.80	"	18.88
Napoleoniori.	19.04	"	19.07
Galbeni	11.20	"	10.30
Ruble Rusesci	2.54	"	—
Marcii germane	117.25	"	—
Lire turcesci	21.40	"	21.50
Seris fone. Albina 5%	101.—	"	102.—

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

ATELIER DANTISTIC

Strada Mihail Weiss nr. 6,
(lângă Magazinul de coloniale a lui Zintz)
Dinți artificiali în Kautschuk, Aur séu Aluminium.

(In casuri convenabile fără plăci pe cerul gurii).
Corone de dinți de aur. Dinți singuratici. Scote dinți fără dureri.
o o o o Plombat, cu prețuri ieftine. o o o o
14-20 Pentru ori-ce lucru se dá garanție. (589)

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, deca fiecare cutia este provédutá cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilá al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite boii femeesci a luat acest medicament de casá o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.—
Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, deca fiecare sticlă este provédutá cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscutá ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de góidná și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticlé originale plumbate, Corone 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea raționalá a peleii, cu deosebire pentru copii și aduți. Prețul unei bucati Cor. — 40 (cinci bucati Corone 1.80). Fie-care bucatá de sapun, pentru copii este provédutá cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principalá prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnizor al carții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comanda din provinciá se efectuează gíntic prin rambursá postalá.

La depozite se se cerá anumit preparatele provédute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an 24 „	Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domni carí se vor abona din nou, sé binevoescá a scrie adresa lámurit și a aráta și posta ultimá.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“